

Council of the
European Union

Brussels, 25 February 2016
(OR. en, sl)

6484/16
ADD 3

AGRI 93
AGRIFIN 17
AGRIORG 12

NOTE

From: General Secretariat of the Council
To: Delegations
Subject: Market situation

Further to the ministerial lunch discussion held on 15 February 2016 and in preparation of the March "Agriculture and Fisheries" Council, delegations will find attached a note from the Slovene delegation on the above-mentioned subject (English language translation will follow).

**PREDLOG UKREPOV SLOVENIJE ZA STABILIZACIJO KMETIJSKIH
TRGOV NA RAVNI EU****Razmere v Sloveniji**

Stanje kmetijskih trgov v Sloveniji je močno pod vplivom razmer na EU kmetijskih trgih. V prvem mesecu letošnjega leta se razmere v EU na večini kmetijskih trgov spet zaostrojuje. Podobno se odraža tudi v Sloveniji. Cene žit (pšenica, koruza) so v upadu, upadajo tudi cene govejega mesa (trenutno so pod ravni predhodnih dveh let v tem obdobju), kar vpliva na slabšanje ekonomičnosti prireje. Kratkoročni ukrep uvedbe pomoči za zasebno skladiščenje prašičjega mesa je sicer nekoliko ublažil nadaljnje padanje cene prašičjega mesa, so pa razmere še vedno zaostrene. Trenutna raven cen prašičjih klavnih trupov in polovic je pod ravni predhodnih dveh let in precej pod ravni 5-letnega povprečja 2011-2015. Še naprej se zaostrojuje razmere v sektorju mleka in mlečnih izdelkov. Cena mleka se decembra glede na predhodni mesec (zadnji razpoložljivi podatki) sicer ni bistveno spremenila (malenkostni upad), na letni ravni (dec. 2015 glede na dec. 2014) pa je bila odkupna cena mleka dejanske kakovosti nižja za -10%, v primerjavi z decembrom 2013 pa je bila nižja za -20%. Še naprej se povečuje odkup in s tem ponudba mleka, v decembru 2015 je bil odkup mleka za skoraj 8% večji kot v decembru 2014, v celem letu 2015 pa je bil v primerjavi z letom 2014 večji za 4%. Upad cen zaznavamo tudi v perutninarstvu. Prav tako se poslabšujejo razmere na trgu jabolk. Cene jabolk sicer nihajo, vendar je zaznati trend upada že od lanskega oktobra. Predvsem pa je raven cen precej pod ravni predhodnih dveh let.

Hiter odziv v obliki 500 mio vrednega svežnja dodatnih ukrepov za omilitev kratkoročnih težav in izboljšanje konkurenčnosti evropskih kmetov in še zlasti ciljne pomoči kmetom v sektorju živinoreje je sicer pripomogel k delni stabilizaciji razmer na nekaterih kmetijskih trgih, celovitih rešitev pa ni prinesel.

Glede na navedeno in dejstvo, da se s podobnimi razmerami srečujejo tudi ostale države članice, oziroma kmetijski trgi na ravni EU se Republika Slovenija pridružuje pozivom drugih držav članic, da je treba nemudoma sprejeti dodatne ukrepe za stabilizacijo razmer na ravni EU.

Ti ukrepi naj obsegajo tako kratkoročne kot tudi dolgoročne ukrepe. Potrebna pa je tudi poglobljena razprava o strukturnih prilagoditvah. Pri uvedbi strukturnih ukrepov je treba upoštevati strukturne razlike med državami članicami in zlasti specifikve vezane na območja z naravnimi in drugimi omejitvami.

Splošni ukrepi

V okviru splošnih ukrepov Slovenija podpira sledeče aktivnosti:

- uvedba kombinacije ukrepov za najbolj ogrožene sektorje na osnovi določb 219(1) člena Uredbe 1308/2013 tudi v letu 2016 po vzoru paketa iz leta 2015;
- uvedba izrednih promocijskih ukrepov na trgu EU in trgih tretjih držav;
- vzpostavitev sistema izvoznih kreditov na ravni EU, s katerimi bi delno kompenzirali ukinitve izvoznih spodbud in prispevali k večji prodaji kritičnih proizvodov na tretjih trgih;
- uvedba obveznega označevanja izvora/porekla surovin, zlasti pri mleku, s čimer bi v večji meri spodbujali lokalno proizvodnjo in kratke dobavne verige;
- proučitev razmer v verigi, vključno z nepoštenimi praksami na trgu EU in dumpinškimi pristopi na trgih posameznih držav članic, s ciljem, da se vzpostavi učinkovita pravila za sankcioniranje slabih praks;
- proučitev možnosti uporabe finančnih instrumentov EIB za pomoč najbolj ogroženim kmetijam (izpostavljene so zlasti kmetije, ki so v zadnjem obdobju investirale);
- nadaljevanje aktivnosti Komisije pri odpravi trgovinskih ovir, zlasti v povezavi z ruskim embargom.

Ukrepi v sektorju mleka

Slovenija podpira:

- podaljšanje ukrepov zasebnega skladiščenja in intervencijskega odkupa masla in posnetega mleka v prahu;
- začasen dvig intervencijske cene za maslo in mleko v prahu. S tem bi se dvignil interes ponudbe masla in posnetega mleka v prahu v intervencijski odkup s strani proizvajalcev masla in posnetega mleka v prahu;
- proučitev možnost vzpostavitve ukrepa zasebnega skladiščenja na način, da bi se po preteku skladiščenja stimuliral izvoz uskladiščenega blaga na tretje trge, oziroma dovolilo večjo prožnost pogojev pri predčasnem umiku zalog v okviru zasebnega skladiščenja, kadar gre blago v izvoz;
- uvedbo obveznega označevanja porekla pri mleku.

Slovenija se srednjeročno zavzema za vzpostavitev alternativnega sistema omejevanja proizvodnje (subvencije za zavestno zniževanje oddaje mleka oziroma zmanjšanje črede krav molznic).

Slovenija predlaga tudi humanitarni umik mleka s trga za begunce v EU po vzoru ukrepa, ki je bil dogovorjen v letu 2015, pa še ni bil izveden. Pri tem bi bilo potrebno upoštevati vidik spodbujanja lokalne oskrbe in kratkih verig.

Ukrepi v sektorju prašičjega mesa

Slovenija podpira:

- ponovno uvedbo ukrepa zasebnega skladiščenja prašičjega mesa, ki se ne sme ukiniti, dokler trajajo zaostrene razmere na trgu prašičjega mesa;
- proučitev možnost vzpostavitve ukrepa zasebnega skladiščenja na način, da bi se po preteku skladiščenja stimuliral izvoz uskladiščenega blaga na tretje trge oziroma dovolilo večjo prožnost pogojev pri predčasnem umiku zalog v okviru zasebnega skladiščenja, kadar gre blago v izvoz;
- vzpostavitev opazovalnice ("observatorija") na področju trga prašičjega mesa, po zgledu observatorija v sektorju mleka.

Ukrepi v sektorju sadja in zelenjave

V sektorju sadja in zelenjave Slovenija predlaga nadaljevanje ukrepov iz leta 2015 tudi v letu 2016, kot finančna pomoč organizacijam proizvajalcev v tistih državah, ki imajo tovrstno organiziranost pridelovalcev vzpostavljeno, in kot finančna pomoč za tiste pridelovalce, ki niso člani organizacij proizvajalcev.

Slovenija predlaga izvajanje ukrepov:

- umik s trga z razdelitvijo v skladu s 4. odstavkom 34. člena Uredbe 1308/2013, s tem, da naj se prouči tudi možnost razširitev nabora umika s trga z drugimi namembnimi kraji, določenega v 80. členu Uredbe 543/2011;
- promocijo in obveščanje za preprečevanje kriz ali med njimi, pri čemer se predvsem izpostavi pomen lokalne oskrbe, tako z gospodarskega, okoljskega in zdravstvenega vidika ter promocijo na tretjih trgih;
- zgodnje obiranje ali opustitev spravila, s čimer se doseže takojšen učinek na ceno, saj se pridelek na trgu ne pojavi in nima vpliva na ceno.

Finančna pomoč EU naj vključuje enotne kriterije pomoči za vse pridelovalce, tako za člane organizacij proizvajalcev kot tudi za tiste pridelovalce, ki niso člani organizacij proizvajalcev. Izredno pomembno je tudi pravočasno sprejetje pravne podlage EU za ustrezno in pravočasno implementacijo ukrepov državah članicah. Slednje je posebej ključno za področje zelenjave, kjer je treba zagotoviti, da se lahko izvede umik s trga poleti.

Poleg tega Slovenija predlaga tudi povišanje sredstev za izvajanje sheme šolskega sadja in zelenjave v naslednjem šolskem letu 2016/2017 in za izvajanje nove sheme šolskega sadja in mleka. Pri tem je treba zagotoviti čim prej izvajanje nove sheme in čim višja sredstva, saj bi s tem povečali obseg brezplačnega razdeljevanja sadja in zelenjave otrokom v izobraževalnih ustanovah, za razbremenitev trgov in kot prispevek k izobraževanju in informiranju bodočih potrošnikov o zdravem prehranjevanju.

Finančni vidik

Komisija je pozvala države članice, da za stabilizacijo razmer predlagajo ukrepe, ki so skladni z obstoječim pravnim redom EU in ki so finančno opredeljeni. Glede na to, da posamezne države ne razpolagamo z vsemi potrebnimi podatki za oceno finančnih posledic, Slovenija predlaga, da Komisija za razpravo na naslednjem zasedanju Sveta za kmetijstvo pripravi celovito analizo o razpoložljivih in potencialnih virih sredstev, finančnih posledicah predlaganih ukrepov in vplivu na neposredna plačila. Pri tem naj se predvsem upošteva razpoložljiva sredstva iz naslova prejetih posebnih dajatev in rezerv na posameznih proračunskih postavkah.
